

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That this House do proceed to elect 15 Members to the Committee on Estimates in accordance with sub-rule (1) of Rule 254 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Legislative Assembly.”

The motion was adopted

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That this House do proceed to elect 8 Members to the House Committee in accordance with sub-rule (2) of Rule 332 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Legislative Assembly.”

The motion was adopted

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That this House do proceed to elect 8 Members to the Subordinate Legislation Committee in accordance with sub-rule (1) of Rule 262 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Legislative Assembly.”

The motion was adopted.

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That this House do proceed to elect 9 Members to the Committee on the Welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes in accordance with rule 267 (D) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Legislative Assembly.”

The motion was adopted

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That this House do proceed to elect 9 Members to the Committee on Public Undertakings in accordance with rule 256 (B) (a) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Legislative Assembly.”

The motion was adopted

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That this House do proceed to elect 8 Members to the Committee on Government Assurances in accordance with rule 267 (1) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Legislative Assembly.”

The motion was adopted

The Calendar of events for all the above motions will be circulated separately.

Fall in prices of Varalaxmi Cotton-seeds

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ. ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹತ್ತಿ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರಂಗಳು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಎರಡು ಜನರನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖಾ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೬-೨-೬೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೨ ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಸುಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗ ೧೨೦೦, ೧೩೦೦ ಜನ ಇದರ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಇದೇ ಪ್ರಥಮ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ಉಪವಾಸ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಷ್ಟೇ ಕಳಕಳ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಕೂಡಲೇ ರೈತರು ಉಪವಾಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಏನೆಂದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸಹಜ. ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬತ್ತಿನ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡು ಇಡುವಾಗ ನಾವು ಎಷ್ಟನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಆಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ವರ್ಷ ಈ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆಯಾಗಿ, ಹಿಂದೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತಹ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿತ್ತೋ ಆ ಬೇಡಿಕೆ ವಿಪರೀತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಲೆ ಹತ್ತಾತ್ತಾಗಿ ಕುಸಿದು ಬಿತ್ತು. ಆಗ ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರೂ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಗ ದಷ್ಟೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು ನಾವು ಆಗ ಸುಮಾರು ೨ ಸಾವಿರ ಕ್ಷೇತ್ರಾಲಂಗಳಷ್ಟನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕಾಗುವ ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರೂ ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಅಷ್ಟು ಬೀಜ ವನ್ನೂ ಕೊಳ್ಳಲು, ಆದರೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವರೇ ಪುನಃ ಬಂದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಾದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸೆಟ್ ಆಫ್ ಫೀಪಲ್ ಮತ್ತೆ ಬಂದರು. ನಮ್ಮದೂ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ನಮಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ದುಕ್ಕಿಣ್ಣು ಮಾಡಿ ನಾವು ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಕ್ಕಿದಂತಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಈಗ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಮರಣ ಸಾರಿ ಅದೇ ಜನರೂ ಬಂದು “ನೀವು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ೬ ತಿಂಗಳು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಪುನಃ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಈಗ ಶರರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಇರುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಅದು ಮಾರಾಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಅವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಿರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ

ಖಿಂದಾಗಿ ಬಂದೂ, “ನೀವು ಎಂದೂ ಅವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಂದು ನಮಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದರೂ ಅಷ್ಟಾದರೂ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಉಳಿದರೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದನಗಳೇ ತಿನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದಂಟು. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಪುನಃ ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅವರಿದ್ದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇವತ್ತು ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದೀರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅಂತಿಮ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪೇವೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಕ್ಷಮಿಸಿ.

KARNATAKA SALES TAX (AMENDMENT) BILL, 1977

Motion to Consider

SRI M. Y. GHORPADE (Minster for Finance).—I move :

“That the Karnataka Sales Tax (Amendment) Bill, 1977 be taken into consideration.”

MADAM SPEAKER.—Motion moved—

“That the Karnataka Sales Tax (Amendment) Bill, 1977 be taken into consideration.”

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಡಿಷನಲ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ... ..

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದರೋ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.—ಪುಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿ ಟೆರ್ರೋವರ್ ಇರತಕ್ಕ ಆಸೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ೫ ಲಕ್ಷದಿಂದ ೧೦ ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಟೆರ್ರೋವರ್ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂತಹವರಿಗೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಈಗ ೭½ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಂದೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುಣವಾಗಿಯೇ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮೊಖ್ಯವಾದಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಟೆರ್ರೋವರ್ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಡೀಲರ್ಸ್ ೧,೦೫,೦೦೦ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ೫ ಲಕ್ಷದಿಂದ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಟೆರ್ರೋವರ್ ಇರತಕ್ಕವರು ೫,೭೧೪ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ೧೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದು ಕೋಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಟೆರ್ರೋವರ್ ಡೀಲರ್ಸ್ ೭,೨೫೧ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವವರು ೫೧೫ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಟೆರ್ರೋವರ್ ಇರತಕ್ಕಂಥ ೧,೦೫,೦೦೦ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೫ ಲಕ್ಷದಿಂದ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಟೆರ್ರೋವರ್ ಇರತಕ್ಕ ೫,೭೧೪